

GAZETA LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, PLAC SMOLKI 3. 1-sze p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11-12.
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte
wolne od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI
21-18
ADMINISTRACJI
21-17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPO-
LUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 4.80 — z dostawą 5.30. — Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5.30 —
Zagranicą 7.— P. K. O. Nr. 141.690

Dwie umowy.

W tym samym czasie, kiedy Niemcy gotowały się z wielkim hałasem do rozegrania z nami genewskiej kampanii o urojone krzywdy i pretensje, kampanii, która sromotną skończyła się dla nich klęską — Rząd polski przedłożył Izbowi ustawodawczym celem ratyfikacji dwie umowy, których zadaniem jest właśnie unormowanie stosunków polsko - niemieckich.

Przyjęta została przez Komisję budżetową Sejmu polsko - niemiecka umowa likwidacyjna, potoczna się wkrótce debaty nad ratyfikacją traktatu handlowego z Niemcami.

Wprawdzie umowa likwidacyjna była od dawna tym konikiem, którego bardzo chętnie dosiadała prasa opozycyjna od pierwszej chwili wyłonienia się tej sprawy i na którym rozpoczęła i w ostatnich dniach swe swawolne harce, jednakże kwestję użyteczności tej umowy uważamy za dawno już rozstrzygniętą. Pominąwszy, że zawarcie jej zaleconem zostało przez plan Younga a nieprzyjęcie tego zalecenia równałoby się odrzuceniu przez Polskę planu, co wywołałoby silną rzecz niepożądaną dla nas komplikację natury międzynarodowej — umowa ta jest korzystną dla nas z wielu względów. Wszak jej to treścią Polska zwolniona została od zapłaty za przejęte na mocy traktatów mienie państwowe na cedowanych jej terytorjach, od zapłaty części przedwojennego długu Niemiec oraz t. zw. długu wyzwoleń, co przedstawia łącznie około 7,65 miljarda zł. Uwalnia ona nadto Polskę od odpowiedzialności finansowej za pretensje państwa niemieckiego i jego obywateli z tytułu wykonania traktatu wersalskiego.

To są zdobycze, którym nikt nie śmie zaprzeczyć. Rozdziera jednak mimoto szaty prasa endecka i pokrewna nad „wielką klęską narodową“, jaką rzekomo ponosimy wskutek zaniechania przez nas likwidacji mienia niemieckiego w Polsce, do czego zobowiązaliśmy się. O tem, że w posiadaniu Niemców pozostało w Polsce wogóle tylko 13% obszaru wiejskiego a 9% obiektów miejskich, które się kwalifikowały do likwidacji, panowie z opozycji wolą nie wiedzieć. Im i tych 13 względnie 9% z konieczności wystarczy do robienia nastrojów i wylewania łez.

Ale wartoby im przypomnieć pewne rzeczy wcale nie miłe, które z tej racji miały miejsce jeszcze w roku 1925 (za ich „dobrych“ czasów). Oto w tym to roku ówczesny Minister spraw zagran. pan Skrzyński, odbywał po Ameryce swą znaną podróż propagandową. Podróż ta zeszła się z dość poważnym wtedy wydalaniem optantów niemieckich z Polski. Otóż prawdą, chociaż może bolesną, jest, że wtedy to prasa amerykańska w odpowiedzi na mowę p. Skrzyńskiego stale rzucała twierdzenie o „barbarzyństwie wydalania z kraju tych, którzy przez długie lata pracowali wytwórczo w jego życiu gospodarczym“. I wówczas to pod naciskiem opinii cywilizowanego świata, musiał ówczesny, jeden z ostatnich przedmajowych, Rząd zaniechać wydalania optantów.

Rządy pomajowe, inaczej orjentujące się w wymogach polityki zagranicznej, czynią to bez presji, uznając, że

wydalania, likwidacje mienia i t. p. to środki dobre w czasie wojny a nie w dwanaście lat po zawarciu pokoju.

Znacznie natomiast więcej wątpliwości nasuwa już umowa handlowa polsko - niemiecka. Traktat ten zawarty został pod kątem zapewnienia obu stronom równorzędnych i równowartościowych korzyści. Jednakże stwierdzić wypada, że już po jego podpisaniu nastąpiła w Niemczech sytuacja, która korzyści nasze czyni poniekąd problematycznymi. W pierwszym rzędzie kierunek polityki gospodarczej, w jakim poszli Niemcy, a więc polityka ostrej protekcji agrarnej, powiększenia za wszelką cenę rentowności rolnictwa, wyłącza niemal wszelką moż-

liwość rozszerzenia naszego wywozu do Niemiec, właśnie z uwagi na to, iż jest on w przeważnej mierze wywozem rolniczym. Żadna umowa handlowa bez zasadniczej zmiany tego podstawowego kierunku polityki gospodarczej Rzeszy nie da nam w gruncie rzeczy zbyt wielkich zysków.

Mimoto dobrze jest, że traktat ratyfikować będziemy. Czynimy to bynajmniej nie ze względów egoistycznych, lecz przede wszystkim dla wykazania naszych rzetelnych dążeń państwowych. Jest nam tu drogowskazem troska o trwający od lat anormalny stan rzeczy w centrum kontynentu europejskiego, utrudniającego nie tylko obrót między dwoma wielkimi sąsiadującymi z sobą krajami, ale niejednokrotnie wpływający na całokształt europejskiej wymiany towarowej.

Telegraficzne wiadomości ze świata.

BARCELONA. Spisek w Katalonji. W siedzibie centrum republikańskiego policja zaskoczyła na tajnym zebraniu 23 anarchistów, z których 19 pochodziło z rozmaitych okolic Katalonji. Wszystkich uczestników zebrania aresztowano. Aresztowano również za zezwolenie na urządzenie tego zebrania 8 członków zarządu centrum republikańskiego.

GENEWA. Antysowiecka akcja w Gruzji. Gruzińskie Biuro Prasowe donosi o wzroście akcji antysowieckiej na północnym Kaukazie. W ostatnich dniach zabito 13 działaczy sowieckich. W całym kraju sroży się masowo tyfus. W samym tylko Rostowie notowanych jest dziennie około 150 wypadków tej choroby. W Armenii 5 wybitnych komunistów, podejrzanych o sympatie nacjonalistyczne, odwołano z zajmowanych stanowisk.

MADRYT. Marsz. Piłsudski zaproszony do Madrytu. Podczas wczorajszego dworskiego zebrania, król zwrócił się do posła Rzeczypospolitej, Perłowskiemu, zapraszając Marszałka Piłsudskiego do Madrytu w czasie podróży powrotnej.

Gabinet francuski utworzony.

Paryż, 27 stycznia. (PAT.) Nowy rząd został uformowany. Premier i minister spraw wewnętrznych Laval, minister sprawiedliwości Leon Berard, minister spraw zagranicznych Briand, minister wojny Maginot, minister marynarki Dumond, lotnictwa Dumesnil, oświaty publicznej Mario Roustan, finansów Flandin, budżet Pietri, robót publicznych Deligne, pracy Landry, handlu Rollin, rolnictwa Tardieu, marynarki handlowej de Chappedelaine, emerytur Champetiers - Deribes, poczt i telegrafów Guernier, kolonii Daynaud.

Teka ministerstwa zdrowia publicznego nie została obsadzona.

Podsekretarjat stanu w przydzium Rady ministrów objął Poncet, w ministerstwie spraw wewnętrznych Cathaile, w ministerstwie sztuk pięknych Petsche, kolonii Pomaret, rolnictwa

Boulet, handlu Frey, turystyki Gaston Gerard, pracy Foulov, lotnictwa Riche, marynarki Dignac, wychowania fizycznego Morinaud.

Paryż, 27 stycznia. (PAT.) W skład nowego gabinetu wchodzi czterech senatorów, w tej liczbie jeden niezależny, dwóch z lewicy demokratycznej, społeczno-radykalnej i jeden z unii republikańskiej oraz 25 deputowanych, w tej liczbie 6 republikańców lewicowych, 5 z lewicy radykalnej, 4 z akcji społeczno-demokratycznej, 3-ch z lewicy społeczno-radykalnej, dwóch republikańców socjalistycznych, jeden demokraty ludowy, dwóch bezpartyjnych i dwóch z unii republikańsko-demokratycznej.

Paryż, 27 stycznia. (PAT.) Senator Laval zakomunikował w późnych nocnych godzinach skład utworzonego przezeń gabinetu. Odmowa stronnic-

stwa radykalno-socjalistycznego, któremu Laval ofiarował 5 tek, 4 podsekretarjaty stanu, z tego jeden w ministerstwie spraw wewnętrznych, oraz stanowisko wiceprezesa Rady ministrów, — postawiła premiera w dość trudnej sytuacji. Mimo to potrafił on w ciągu nocy zapewnić sobie udział szeregu wybitnych przedstawicieli z innych stronnictw łącznie z b. premierem Tardieu, obejmującym obecnie tekę rolnictwa, oraz posłem Maginot, który pozostaje na dotychczasowym stanowisku ministra wojny. Pozwoli to senatorowi Laval liczyć w Izbie i senacie na większość w rodzaju tej, jaką rozporządza Tardieu, z tą różnicą, że większość ta będzie jeszcze bardziej jednolita i bardziej rozszerzona.

Uroczyste powitanie Gandhiego.

Olbrzymie tłumy Hindusów manifestują na cześć swego przewodcy.

Bombaj, 27 stycznia. (PAT.) Podczas przyjazdu do Bombaju Gandhi powitany został przez tłumy Hindusów okrzykami na jego cześć. Musiał on wraz z towarzyszącym mu orszakiem kilkakrotnie zatrzymywać się by odbierać składanemu w holdzie kwiaty. Gandhi zwrócił się z wezwaniem do osób należących do orszaku aby powrócił do domów. Wysłuchano jego wezwania. Lecz gdy Gandhi przybył do mieszkania pewnego hinduskiego dostopnika znowu oblegany był przez tłumy, które zwiększały się z każdą chwilą. Gandhi zwrócił się ponownie do tłumów i z uśmiechem na ustach wezwał do rozejścia się i pracy. Gandhi przyjął następnie przywódców kongresu panindyjskiego.

Londyn, 27 stycznia. (PAT.) Omawiając wyniki konferencji „Okrągłego Stołu“ w Izbie gmin, Mac Donald z uznaniem wyraził się o delegatach indyjskich, którzy, narażając się na niepopularność, wzięli udział w konferencji. Surowym materiałem, który posłużył za przedmiot obrad, był raport komisji Simona. Celem konferencji było uzgodnienie zasad, na których ma się opierać przyszły rząd i

przyszła konstytucja indyjska. Pierwszym etapem pracy było oczyszczenie atmosfery zatrutej nieufnością, skłonienie do przyjęcia polityki dobrej woli i wykazanie całej słabości polityki biernego oporu, która była tylko moralną pokrywką bezprawia.

Londyn, 27 stycznia. (PAT.) W wywiadzie, udzielonym korespondentowi Reutersa, Gandhi oświadczył, iż nie chce wypowiadać swego zdania o sytuacji przed porozumieniem się ze swymi kolegami i delegatami na konferencję „Okrągłego Stołu“, gdy powrócą z Londynu. Gandhi podkreślił, iż pożądane jest niezwłoczne uwolnienie wszystkich więźniów politycznych.

Zjazd Wojewodów.

Warszawa, 27 stycznia. W czwartek 29 bm. odbędzie się w Warszawie Zjazd Wojewodów, zwołany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Zjazd poświęcony będzie aktualnym sprawom gospodarczym.

Skazanie redaktora „Robotnika“.

Warszawa, 26 stycznia. (PAT.) Dziś Sąd okręgowy w Warszawie przystąpił do rozpatrywania sprawy redaktora odpowiedzialnego „Robotnika“, Ostojki Stefanowskiego, wytoczonej mu przez sędziego śledczego do spraw wyjątkowego znaczenia przy Sądzie apelacyjnym w Warszawie p. Jana Demanta, o zniesławienie go w Nr. 345 „Robotnika“ z 11 listopada z. r. w artykule p. t.: „Historia pana Demanta“. W artykule tym zarzuca „Robotnik“ p. sędziemu Demantowi, że w r. 1918, gdy przebywał w Kazaniu w Rosji, był zastępcą komisarza sowieckiego.

Po odczytaniu aktu oskarżenia pierwszy zeznawał sędzia Demant, odpierając kategorycznie wszystkie zarzuty, skierowane przeciwko niemu w „Robotniku“.

Po przerwie, po przemówieniach prokuratora, który się domagał kary 1 roku więzienia dla oskarżonego, oraz obrońców adw. Śmiarowskiego i Berdła, Sąd udał się na naradę, po której o godz. 21.15 ogłosił wyrok, na mocy którego oskarżony redaktor odpowiedzialny „Robotnika“ Ostojka Stefanowski został skazany na podstawie art. 533 k. k. na 6 miesięcy więzienia, 520 zł. grzywny, oraz koszty sądowe. Obrona zgłosiła apelację.

Całonocne posiedzenie Sejmu.

Pacyfikacja Małopolski.—Brześć.—Wielka mowa Pana Premjera Sławka.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu pełne było momentów prawdziwie oiekawych i doniosłych. Wszak dyskutowano nad dwiema sprawami, które obudziły wiele namiętności i wprawiły różne koła opozycyjne w prawdziwy szal protestowania, mącenia, hałaśliwego i prowokacyjnego występowania. Tzw. pacyfikacja Małopolski Wschodniej i sprawa Brześcia zajęły całe niemal wczorajsze posiedzenie.

Clou posiedzenia stanowiła wygłoszona prawie nad ranem mowa Pana Premjera Sławka. Z największą bezstronnością musi się uznać w całej pełni, że wielkie to przemówienie stało naprawdę na wysokości zadania. Z wielką siłą, postawiwszy rzecz na wielkiej platformie ideowo-moralnej i państwowej, Pan Premier sięgnął do praiistoty tego zagadnienia i rzucił na nie światło, które swym blaskiem oślepi i złamie jałowe biadania wszelkiej opozycji. O słowach Pana Premjera godzi się osobno i specjalnie mówić i pisać.

Miał też swój „wielki dzień“ poseł Zdzisław Stroński. Nikt bardziej jak on, co rzeczy te na własne widziały oczy, nie był powołany do tego, by mówić o sprawie Wschodniej Małopolski. Jego argumenty, brane prosto z życia, niezbita fakty, które przytaczał, stworzyły prawdziwy obraz sytuacji i zdemaskowały w sposób bezwzględny wszelkie ukryte knowania naszych wrogów.

* * *

Na wstępie przystąpiła Izba do sprawozdania komisji prawniczej o projekcie ustawy, uchylającej przepisy wyjątkowe związane z pochodzeniem, narodowością, językiem, rasą lub religią obywateli Rzplitej.

Ustawa ta znosi ograniczenia dotyczące nie tylko jednej rasy lub języka, ale stosuje się do wszystkich.

W głosowaniu Izba przyjęła projekt ustawy w drugim i trzecim czytaniu.

Wielka mowa p. posła Strońskiego.

Z kolei Izba przystąpiła do sprawozdania komisji administracyjnej o wniosku Klubu Ukraińskiego w sprawie t. zw. pacyfikacji.

Sprawozdawca poseł Zdzisław Stroński (BB.) na wstępie swej świetnej mowy uważa, iż wniosek posłów ukraińskich, który mówi tylko o skutkach, a pomija milczeniem przyczyny, które skłoniły Rząd do wydania zarządzeń ochronnych, jest aktem o charakterze wyłącznie polityczno-administracyjnym. Referent stwierdza, że pożycie między ludnością polską i ukraińską układa się, i ze strony ludności polskiej niema żadnej tendencji, aby hamować rozwój ukraińskich instytucji kulturalnych i gospodarczych. Są jednak pewne koła ukraińskie, którym na tem zależy. Zobrazowawszy rozwój starej kulturalnej instytucji ukraińskiej „Proświty“, mówca zapytuje, czy możliwym byłby taki rozwój, gdyby władze temu się przeciwstawiały lub ludność polska była niechętna tej organizacji. Następnie mówca ilustruje rozwój instytucji gospodarczych ukraińskich. Tak więc mowy o ucisku ludności ukraińskiej niema, ale kierowano się tu świadomie zła wola.

Mówca przytacza, że gdy do samorządu gospodarczego, do Izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych ludność ukraińska nie mogła wprowadzić swoich przedstawicieli, to dopomogła im w tem ludność polska przez zawarcie dobrowolnego porozumienia. Stosunek ludności polskiej do ukraińskiej jest rzeczowy i spokojny. Jeżeli w tych instytucjach niema wrogięgo Polsce nastawienia politycznego, to dzieje się to dzięki wspólnej robocie, łączącej przedstawicieli obu narodowości, która okazuje się rzeczą możliwą.

Zbrodnicze knowania — nienawiść na eksport.

Ludność ukraińska przeważnie tę współpracę polską przyjmuje, ale są koła i posłowie, którzy się przeciw-

stawiają współzyciu ludności ukraińskiej z polską. Jest organizacja ukraińska, zrodzona z posiewu zbrodni, ukraińska organizacja wojskowa, która kolebkę swą ma w Berlinie, a usiłowania jej popierane są przez pewne koła polityczne niektórych państw ościennych. Jeżeli ktoś temu przeczy, to czemuż ta organizacja rroduje ludzi sprzyjających idei wspólnego współzycia? Skarżą się niektórzy na zamykanie gimnazjów, a nie mówi się o tem, że w Przemysłu zarządowany został dyrektor Matwijów za swój lojalny stosunek wobec Państwa. Przyczyna zadrażnienia więc nie tkwi w możliwym współzyciu obu narodowości, lecz w nienawiści, która potrzebuje produkować na eksport.

Oprócz tego było przecież wiele afer szpiegowskich. Wysługiwano się swoim protektorom, świadomie dązo-

Wygodne milczenie.

Ukraińskie koła polityczne milczą. Dopiero 11 września z. r. pojawił się w „Dile“ artykuł, który zgłoryfikował cały ruch sabotażowy i nikt a nikt ze strony ukraińskiej nie wystąpił z jakąkolwiek interwencją. Gdzie był episkopat grecko-katolicki, gdzie był metropolita Szeptycki, gdzie proboszczowie po wsiach, którzy mieli możność przemawiania do ludzi? Koła te milczały, a osadnicy polscy przychodzili i oświadczyli, że chociaż nie są działaczami społecznymi, nie mogą ścierpieć tych zbrodni i sami będą musieli z nimi skończyć. Kolejarze polscy oświadczyli, że od następnego dnia nie dopuszczą do służby kolejarzy ruskich. Taki sam nastrój szerzył się na

wszędzie, tam gdzie chłop polski mieszka w zwartych masach. Był moment kiedy potrzeba było nadzwyczajnych wysiłków kół kierowniczych polskich, aby do tego odruchu nie dopuścić i gdyby one nie były wkroczyły, byłby się zaczął odwet i wtedy byłby sprawcy osiągnęli to o co im chodziło, aby obie ludności były się ze sobą. Koła polskie spełniły swój obowiązek. Wszelkie próby odruchu polskiej ludności zostały uniemożliwione. Ludność nie wystąpiła chociaż była nieustannie prowokowana. Rząd nie mógł być bezczynny i została zarządzona pacyfikacja. Każdy obywatel musi mieć zabezpieczone życie i mienie. Musi być spokój! Innej drogi nie było.

Wsi, tam gdzie chłop polski mieszka w zwartych masach. Był moment kiedy potrzeba było nadzwyczajnych wysiłków kół kierowniczych polskich, aby do tego odruchu nie dopuścić i gdyby one nie były wkroczyły, byłby się zaczął odwet i wtedy byłby sprawcy osiągnęli to o co im chodziło, aby obie ludności były się ze sobą. Koła polskie spełniły swój obowiązek. Wszelkie próby odruchu polskiej ludności zostały uniemożliwione. Ludność nie wystąpiła chociaż była nieustannie prowokowana. Rząd nie mógł być bezczynny i została zarządzona pacyfikacja. Każdy obywatel musi mieć zabezpieczone życie i mienie. Musi być spokój! Innej drogi nie było.

Karabiny, rewolwery, bagnety.

Akcja pacyfikacyjna odbyła się w 16 powiatach, w 450 gminach. Pozostaje wiele powiatów, gdzie jej nie było. Akcja dotknęła tylko te powiaty, gdzie się zbrodnia szerzyła. Podczas rewizji znaleziono karabinów 1287, szabel 292, rewolwerów 566, bagnętów 398, szabel 47, materiału wybuchowego i prochu strzelniczego pra-

wie 1000 kg. Obecnie po wsiach jest spokój. Jakżeby mógł być spokój, gdyby nienawiść ukraińska nie straciła była podstaw zerowania. Teraz ludność jest zadowolona. Chłop ukraiński uwolniony jest od terroru. Chłop ukraiński przychodzi do Starostwa i odchodzi zadowolony.

Nie zniesiemy terroru.

Nie dopuścimy — oświadcza mówca — do teroryzowania życia polsko-ukraińskiego. Pójdziemy po linii interesów polsko-ukraińskich. Nie przyjmujemy wniosku Klubu Ukraińskiego, gdyż nieuzasadniony jest wniosek, który domaga się badania. Wniosek idzie na dalsze zadrażnianie. Żądanie co do badania jest już spełnione. Mamy wyraźne oświadczenie Ministra spraw wewnętrznych i ono jest wystarczające.

Ta sprawa jest więc już załatwiona. Przyjęcie wniosku oznaczałoby prawdziwą moralną satysfakcję i aprobatę dla tych ludzi, którzy sabotaż aprobowali.

Dlatego mówca wnosi o odrzuceniu wniosku ukraińskiego, a przyjęcie natomiast wniosku komisji, który brzmi:

Sejm uznaje za uzasadnione konieczne zarządzenie władz państwowych

na terenie trzech Województw. lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, wydane dla zabezpieczenia całej ludności, zamieszkującej te Województwa, przed aktami terroru, niszczenia w przeważnej części mienia osobistego, w części państwowego i zagrożeniu życiu ludności, i nie widzi potrzeby wyłaniania specjalnej komisji sejmowej dla badania tych spraw, ponieważ sprawa została w dostateczny sposób wyjaśniona przez oświadczenie Rządu i sprawozdanie komisji administracyjnej.

Mocne słowa p. Min. Składkowskiego.

W dyskusji nad wnioskiem ukraińskim w sprawie pacyfikacji Małopolski Wschodniej zabierali głos: Baranek (Kl. Ukr.), Dubois (PPS), Róg (Kl. Chł.) i Ładyga (Ukr. Socj. Rad.), poczem przemawiał Minister Spraw Wewnętrznych gen. Składkowski.

Minister stwierdza w imieniu Rządu, że cała pacyfikacja miała swoje przyczyny, swój przebieg i swoje skutki. Przyczyny te były w zbrodniczym sabotażu, który staraliśmy się ukrócić legalnymi środkami, lecz nie mogliśmy go ukrócić ze względu na jego ogromne rozmiary i na to, że był podporzucany przez akcję sztabu UOW. Tu Minister powołuje się na odczytany już na komisji artykuł pisma ukraińskiego „Ukraina“, wychodzącego w Chicago, który otwarcie pisał o wystąpieniach U. O. W. i o tem, że wystąpienia te mają na celu szeregienie zamętu, wywarcie wpływu na masy ukraińskie i że zwrócone są one przeciwko Państwu Polskiemu. Akcja ta zasilana była z zagranicy.

Rząd wybrał drogę humanitarną.

Posłowie lewicy, którzy zwalczają nacjonalizm, jednocześnie popierają nacjonalizm ukraiński. Zarzucają, że mocny Rząd nie umiał sobie z tą akcją poradzić, ale mocny Rząd stanął wobec subwencjonowanego ruchu, mocny Rząd miał do wyboru albo ogłosić stan obłędzenia, któryby pociągnął za sobą rozstrzeliwanie ludzi, albo użycie szkoły policyjnej w Mostach Wielkich i tę właśnie drogę wybrał, mam wrażenie — humanitarną. Jeżeli porównać tę metodę z metodą sabotażystów, to bezwzględnie była to droga humanitarna. Swierdzam — oświadczył Minister — że zarządzenia Rządu dążyły do tego, aby zapomocą masowego rzucenia oddziałów policji, po części i wojska ściągnąć terror z ludności, która nie śmiała do-

nosić władzom o jakiegokolwiek akcji sabotażowej dlatego, że terroryści byli tak mocni, że przez kilka tygodni oni rządzą a nie Rząd.

Zagranica działa.

Ci terroryści byli mocni i zasobni w pieniądze zagraniczne, i trzeba było mocnych środków. Dochodzenia sądowe są w toku. Zaszedł fakt zasilenia z zagranicy w rozmiarach niebywałych dotąd w naszym kraju. Z tego powodu Rząd musiał wystąpić. Stwierdzam kategorycznie, że Rząd stoi na stanowisku równości wszystkich obywateli i bez różnicy wyznania i narodowości. Stojąc na zasadzie równości, stoimy również na zasadzie równej odpowiedzialności. Dlatego, że robili to Ukraińcy, to jeszcze nie powód, żeby to można było puścić płazem. Gdyby to robili Polacy, Rząd użyłby takich samych środków radykalnych.

Rząd broni ludności ukraińskiej.

Akcja sabotażowa miała na celu poróżnienie spokojnej ludności ukraińskiej, wobec której Rząd zajmuje stanowisko życzliwe, występując tylko przeciwko tym, którzy tę ludność burzą. Rząd musi zapewnić wszystkim obywatelom spokój i bezpieczeństwo. Stwierdzam kategorycznie, że spokój w Małopolsce i harmonijna współpraca wprawdzie nie są idealne, ale są lepsze, niż były przed akcją pacyfistyczną. Tym którzy robili sabotaż, chodziło o poróżnienie ludności ukraińskiej z polską. Osiągnęli oni skutek fatalny dla nich. Ludność ukraińska przejrzała, kto ją porywa do tej walki i obecnie uwierzyła, że Rząd polski może ją obronić od tych ludzi.

Mam nadzieję i wiarę, że to odprężenie, które nastąpiło obecnie, przyczyni się naprawdę, może wbrew życzeniu niektórych panów posłów, do współpracy obu narodów na wspólnym terenie — zakończył Minister.

Napiętnowanie perfidji.

Po przemówieniu Ministra Składkowskiego, dłuższe przemówienie wygłosił poseł Rymar (Kl. Nar.), poczem dyskusję przerwano.

Z kolei zabrał głos sprawozdawca Zdzisław Stroński, który oświadczył, że kto jak kto, ale poseł Rymar nie ma prawa robić nam zarzutów, on przecież i jego przyjaciele dążyli do tego, aby w sposób zupełnie nieobliczalny pchnąć masy polskie przeciwko

ludności ukraińskiej. Perfidja musi być napiętnowana. W pacyfikacji nie chodziło o odpowiedzialność zbiorową i karę zbiorową, tylko o tępienie samych zbrodni. Posłom PPS. potrzebne jest dla gry formalnej stwierdzenie w Polsce ucisku, dlatego tak skwapliwie podjęli się adwokatury wniosku ukraińskiego. Co oni sami w czasie kiedy byli u steru rządów zrobili dla rozwiązania kwestji mniejszościowej? Mówca stwierdza, że w ciągu ostatnich kilku lat nastąpiła znaczna poprawa.

W głosowaniu Izba wniosków komisji przyjęła większością głosów.

Następnie przystąpiono do sprawozdania komisji regulaminowej o wnioskach o zawieszeniu postępowania

Jeszcze Brześć.

Po przerwie Izba przystąpiła do sprawozdania komisji prawniczej o wnioskach Klubu Narodowego i Klubu

sądowego, względnie uwolnienia z więzienia posłów Ciołkosza, Dobrocha, Duboisa, Mochnieja, Sawickiego, Smoły oraz Wróny, tudzież wniosku Klubu Ukraińskiego o zawieszenie postępowania karno - sądowego przeciwko posłom: Kochanowi, Lewickiemu i Makaruszce.

Po dyskusji przyjęto wszystkie wnioski komisji, zmierzające do odrzucenia wniosku o zawieszenie postępowania i zwolnienie z więzień wszystkich posłów, wymienionych zarówno we wniosku pierwszym, jak i we wnioskach Klubu Ukraińskiego, poczem przewodniczący zarządził przerwę.

bu Ukraińskiego w sprawie uwięzienia b. posłów w Brześciu.

Sprawozdawca poseł Paschalski za-

znaczył, że komisja ustaliła, iż nieposiada drogi dla ustalenia stanu obiektywnego zająć w Brześciu i że możliwości tej nie będą miały żadne komisje nadzwyczajne, gdyż każdemu z więźniów przysługuje droga dochodzenia swoich praw, aż do Sądu Najwyższego. Rząd został powiadomiony o zarzutach i na zarzuty te odpowie a w tym stanie rzeczy referent wnoszący o przyjęcie wniosku większości komisji w kierunku odrzucenia wniosków Klubu Narodowego.

W dalszym ciągu posiedzenia Sejmu, po przemówieniach posłów Stronńskiego i Niedziałkowskiego, przemawiali jeszcze posłowie Zahajkiewicz (Kl. Ukr.), Czerwiński (Str. Chł., Pawlak (NPR.), Jan Piłsudski (BB.), poczem zabrał głos Premier Sławek, wygłaszając następujące przemówienie, wysłuchane z wielkim napięciem i uwagą przez całą Izbę:

Oświadczenie Premiera Sławka w sprawie Brześcia.

Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt oświadczyć co następuje: Tak zw. „sprawę Brześcia“ wszczęły i rozreklamowały partyjne czynniki, ze względów i dla celów wyłącznie polityczno - agitacyjnych. Takie jest tło tej sprawy. Wyjaśnienia rzeczowe zostały już podane do wiadomości Wysokiej Izby na Komisji

prawniczej przez p. Ministra Sprawiedliwości, natomiast charakter polityczno - agitacyjny zmusza mnie do wyjaśnień uzupełniających, które proszę uważać za odpowiedź na interpelację, złożoną przez pp. posłów Czapińskiego, Szczerkowskiego i innych w dniu 16 grudnia 1930.

Echa Kongresu Centro-lewu.

Pozwolę sobie przypomnieć Wysokiej Izbie, co się działo w okresie, poprzedzającym aresztowanie pewnej ilości b. posłów. Prasa opozycyjna nawoływała przez cały czas społeczeństwo do zaostrzenia walki przeciwko Rządowi. Kongres krakowski Centro-

lewu, t. j. PPS., NPR. i CHD., mających swoje organizacje robotnicze, oraz Wyzwolenia, Stronnictwa Chłopskiego i Piasta, rozporządzających wpływami na wsi, wzywał szerokie masy ludu miejskiego i wiejskiego do walki.

Szkodliwa akcja opozycji zagranicą.

Partje te w formie wykrętno-sprycarskiej, coprawda, ale niemniej zupełnie wyraźnej, groziły w swych rezolucjach, że nie będą uznawały zobowiązań, zaciągniętych w stosunku do zagranicy przez Rząd polski. Pragnęły przez to osłabić zaufanie zagranicy do wszelkich dotychczasowych zobowiązań rządowych. Staraly się odwieść ją od nowych umów z Polską, a jednocześnie zanarchizować społeczeństwo, by ono samowolnie te zobowiązania usiłowało jakąś warcholską akcją unicestwić. Partje te szerzyły poza gra-

nicami kraju propagandę tak szkodliwą, że każdy z najcięższych wrogów naszego Państwa mógł się czuć wyręczonym przez samych Polaków w zupełności i z nadddatkiem. Partje te dążyły do wywołania jakichś interwencji obcych czynników w nasze stosunki wewnętrzne. Wiedziały doskonale, że Rząd w takim wypadku musiałby w sposób jak najbardziej kategoryczny i stanowczy odrzucić wszelkie tego rodzaju próby, kalkulowały więc nie na skuteczność podobnych akcji, a na to, aby Rząd polski uwi-

Walka z Najwyższym Reprezentantem Państwa.

Stronnictwa te śmiały wreszcie postawić jawnie jako cel swojej walki zmuszenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do ustąpienia ze swego stanowiska. Nie spodziewały się chyba tego osiągnąć przez uchwalenie na kongresach partyjnych śmiesznych rezolucyj, a więc chciały podburzyć masy do jawnego buntu przeciw Najwyższemu Reprezentantowi władzy państwowej.

(Ciąg dalszy na str. 4).

JAN ŚCIBOR.

Piłsudczycy jako element państwowotwórczy.

Rozejrzawszy się w stanie społeczeństwa, zapadającego w ciężki marazm polityczno-moralny, dojrzał on jedną furtkę, przez którą można było wdrzeć się tam, gdzie „miljony cichemi śpią snami“, i cisnąć w nie zarzewie buntu i pragnień wielkich i szlachetnych. Tą furtką były poczynające się fermenty na odcinku społecznym — był nią socjalizm. Nie tu miejsce przesądzać, ile w zbliżeniu się przyszłego Naczelnika Państwa Polskiego do grup socjalistycznych tkwiło istotnego radykalizmu społecznego, a ile zrozumienia, że to jest droga, prowadząca do obudzenia całej Polski. Dla piszącego te słowa Marszałek Piłsudski nie jest i nie był nigdy typem duchowym radykała. Mając niezmiernie rozwinięty instynkt państwowy, nie mógł on w żadnym razie ignorować zupełnie i zachowawczych instynktów i konieczności społeczeństwa, chcącego rozwijać się pomyślnie i budować dom własny. Stąd związek tego wielkiego zwiasztuna Wolności z lewicą, rozpatrywany dziś na tle lat i warunków, po-

przedzających o wiele wojnę europejską, zdaje się wyglądać raczej na etap w szeregu przewidujących posunięć znakomitego politycznego stratega, niż na chwilowe choćby olśnienie tego do gruntu krytycznego i niebywale jasnego umysłu jednostronną koncepcją socjalizmu. Narzędziem był mu on nie bożkiem... Jednym z narzędzi, które mi wykuć zapragnął Niepodległość.

W czasach ostygnięcia aspiracji ogólnonarodowych, w okresie stopniowego wzmaganie się w społeczeństwie zanemizowanym tendencji kompromisowych — jedyne siedlisko fermentu, obiecującego w konsekwencji jakieś antyzaborcze odruchy, stanowiły niewątpliwie koła radykalne, znajdujące się pod urokiem nowej jeszcze stosunkowo i silnie działającej na wyobraźnię doktryny socjalistycznej. W tych też kołach jedynie można było znaleźć elementy, gotowe do wznowienia czynnej walki z owoczesną władzą zaborczą, nie w imię ideałów narodowych coprawda, lecz w imię hasła rewolucji społecznej. To ostatnie nie pokrywało

się — jak wolno mniemać — w zupełności z najwewnętrzniejszym światopoglądem młodego nawet bardzo jeszcze Józefa Piłsudskiego, ale stanowiło jedyne wyłom w ogólnym skostnieniu i szerzącym się coraz bardziej oportuniźmie. Przez ten wyłom można było wdrzeć się do dusz młodego pokolenia, tchnąć w nie nową ochotę do przeciwstawienia się niewruszonym pozornie mocom obcego najazdu, będącym jednocześnie wyrazem brutalnego społecznego ucisku.

Za hasło: „Wolna Polska“ ludzie nie mieli już w onym czasie ochoty i woli ginąć na szubienicach i narażać się na katogę, t. zw. sprawiedliwość społeczną natomiast coraz więcej zaczynała mieć entuzjastycznych obrońców, gotowych iść dla niej na bój z Caratem. Ten pęd głęboko ofiarny i szlachetny trzeba było ożenić, że tak powiem, z ideą Niepodległości Polski, stwarzając nowy front bardziej przystosowany do warunków epoki i mający o wiele liczniejsze rezerwy, bo sięgający warstw ludowych. W szranki bohaterskich zmagania się z wrogiem wkraczał obok studenta i czerniwonego inteligenta polskiego tym razem i świadomy robotnik polski, który w poprzednich bojach nie brał prawie udziału.

Pod postacią warstw robotniczych przybywał idei walki z Rosją nowy

zastęp rycerski nie tylko liczny, ale niezmiernie wartościowy, bo zdecydowany na wszystko. Był on niestety pod wpływem mrzonek internacjonalnych i nie chciał słyszeć początkowo o „sprawie narodowej“. Ale od czegoż umiejętność propagowania swojej własnej wiary, którą w tak niebywałym stopniu, dzięki osobitemu urokowi i znakomitej taktyce jednocześnie posiadał Komendant!... Nie upłynęło wiele lat, jak najprędź szczerze grono, a potem liczne rzesze podzieliły z nim poglądy, iż droga do sprawiedliwości społecznej, droga do poprawienia doli mas pracujących prowadzi w pierwszej linii przez odzyskanie Polski Niepodległej. A że to można osiągnąć tylko z bronią w ręku... Z chwilą, gdy padły pierwsze strzały z browningów robotniczych i studenckich, jako wyznaczenie wiary Frakcji Rewolucyjnej P. P. S., została wznowiona sprawa polska. I to wznowiona nie teoretycznie, nie piórami publicystów lub choćby przemowami w takim, czy innym parlamencie, lecz postawiona znowu na porządku dziennym faktycznie — w szeregu zagadnień, domagających się nareszcie rozstrzygnięcia, bo mających rzeczników, piszących swoje odezwy i protesty krwią wrogów. Nic to, że narazie wroga owego personifikował tylko Bogu ducha winny niekiedy policjant albo żandarm moskiewski, że czynna

Kontrakcja Rządu.

Kiedy, jako szef ówczesnego Rządu dowiedziałem się, do jakiej niepoczynności opozycja na zjeździe krakowskim w swej akcji doszła, oświadczyłem wyraźnie, że Rząd wyciągnie z tego konsekwencje. Powiedziałem to publicznie, aby pobudzić do opamiętania się. Zrobiłem więcej: poleciłem prowadzić dochodzenia przeciwko uczestnikom kongresu. Chciałem pokazać, że Rząd nie puści tej sprawy płazem. Lecz uczestnicy kongresu, co zresztą wykazało w większości dochodzenie, byli biernymi słuchaczami. Nie rozumieli dobrze, do czego prowadzą panowie posłowie, kierujący partjami, ci zaś, znajdowali się pod ochroną nietykalności poselskiej i musieli być odłożeni na później.

Bieg rzeczy tak się ułożył, że musiałem dla innych prac ustąpić ze stanowiska Prezesa Rady Ministrów i nie mnie przypadło wykonanie rzuczonej przezemnie zapowiedzi. Zapewniam panów, że staram się zwykle danych przez siebie obietnic dotrzymywać.

Ostrzeżenia nie pomogły.

Ostrzeżenia nie pomogły. Przypomnijcie sobie Panowie, co wypisywała prasa opozycyjna, jak drwiła z moich ostrzeżeń, jak, co gorsza, w dalszym ciągu judziła do walki z Rządem, jak organizowała szereg kongresów prowincjonalnych, jak przygotowywała się do tak zwanego marszu na Warszawę w dniu 14 września roku ubiegłego.

Przygotowania do wystąpień.

Oprócz rzeczy, które były w prasie, a więc były wszystkim wiadome, czyniona była konspiracja, przygotowana do uruchomienia organizacji bojowych nie w liczbie kilku, lecz kilkunastu osób. Urządzano składy broni, przenoszono je z miejsca na miejsce. Rząd byłby niedołężny, gdyby tych wszystkich przygotowań nie widział, czy nie umiał widzieć. Bezkarne tolerowanie rewolucyjnego podburzania podrywa w opinii społeczeństwa wiarę w siłę naszego Państwa,

PIJCIE
Wina RIEDLA
Lwów, Rutowskiego 3.

walka z najazdem sprowadzała się do napadu na kasę rządową, albo pociąg wiozący państwowe pieniądze. Ten napad na policjanta albo kasę rządową, to były tylko symbole nowego stanu rzeczy. Polska wypowiadała wojnę Rosji. Właściwie wypowiadał ją Józef Piłsudski...

Zdumienie ogarnęło „zrównoważone i dojrzałe“ warstwy społeczeństwa... „Szaleńcy“ — to był najlagodniejszy wyraz, jaki pogodzeni z niewolą i czerpiący z „ustabilizowanych“ stosunków niewątpliwie znaczne nieraz życiowe korzyści — stosowali do garstki zdrajców, których na bóg nierówny widział „Towarzysz Mieczysław“. Jedną ręką bronił on wówczas dusze od trucicielskich zakusów socjalnej demokracji, pragnącej w imię hasła ogólnoludzkiej nibyto szczęśliwości ukraść dającym się okłamać Polakom ich pragnienie politycznego wyzwolenia, drugą — szczepił w sercach młodzieńczych żądzę zbrojnego czynu, wpajając świętą wiarę, iż niewielu zdecydowanych na wszystko — dokonać może cudu. Była to jeszcze wciąż robota przeważnie wychowawcza... Nietyle szło o zlikwidowanie kilkunastu czy kilkudziesięciu rosyjskich „przyczyników“, nietyło o powitanie rzucającej się na manifestantów z nahajkami sotni kozaków — browningowym ogniem, ile o wdrożenie nowego poko-

zachęca elementy jawnie, wrogie do wykorzystywania wygodnych dla nich

Destrukcyjna robota demagogów, a sytuacja w Małopolsce Wschodniej.

Czy panowie z opozycji wierzyli w skuteczność swojej destrukcyjnej roboty, tego nie wiemy, lecz jestem przekonany, że sprawcy podpałań w Małopolsce wschodniej bazowali między innymi swoje nadzieje na ogólnej anarchji, którą wyście szerzyli, spokojna zaś ludność ukraińska Małopolski wschodniej poddawać się zaczęła terrorowi sabotażystów, bo przestawała wierzyć w siłę Państwa Polskiego. Spada na was nie mała część winy za

Rola prawicy.

Mówiłem dotąd o burzycielskiej działalności lewicy. Sprawiedliwość wymaga, abym parę uwag poświęcił temu, co robiła prawica. Pamiętamy jej rolę ugodową i pokorną w stosunku do potęg obcych, które Polską rządziły. Rewolucyjnych metod narodowa demokracja wówczas się nie miała. Dopiero w Polsce inaczej ją sobie poczynać. Pamiętamy niedawny zamach 5 stycznia 1919 roku, pamiętamy pchnięcie na ulicę żaków, gdy śp. Prezydent Narutowicz jechał złożyć przysięgę. Podjudzano do zbrodni morderstwa Prezydenta, a później do gloryfikacji mordercy. Czy nie dzięki waszej destrukcyjnej robocie omal że Polska w 1920 roku wolności nie postradała? W czyim interesie wyście wówczas podrywali w Narodzie wiarę we własne siły? A czy obóz Wielkiej

chwil, w których może im się zdawać, że Państwo jest osłabione.

konieczność zastosowania tam ostrych środków represyjnych.

Czy te harce wasze nie za drogo kosztowały? Czy moralnie by było, aby rachunek za was płacili spokojni w gruncie rzeczy obywatele, których winą było tylko to, że w wasze słowa uwierzyli? Nie, proszę panów. Obowiązkiem Rządu było zahamować waszą robotę środkami, jakimi Rząd rozporządzał.

Polski nie szykował się właściwie stale do zamachu stanu? Jeśli umieliście, panowie, być lojalni w stosunku do obcych zaborców, to będziecie się musieli tego nauczyć i w stosunku do waszego Państwa. Nie myślcie, że ani waszych intencji nie rozumieliśmy, ani waszej organizacji nie widzieliśmy, lecz tu pragnęliśmy uniknąć ofiar wśród tych, którymi wy chcecie się wyręczać.

I panowie z lewej i panowie z prawej strony opozycji, usiłujący wywołać zamieszki, byli po wielekroć ostrzegani, że mogą nastąpić skutki dla nich osobiście nieprzyjemne. Myśleliście, że to były groźby, rzucane na wiatr. Polska chce żyć innym powietrzem, niż to, które jak ciężkie opary około was się unosi.

Wyjaśnienie w sprawie Brześcia.

Czynicie teraz wielki harmider o Brześć.

Dlaczego aresztowani wasi ludzie zostali osadzeni z pominięciem jakoby niektórych przepisów proceduralnych, w Brześciu? Dlatego, abyście nie mieli pokusy wysłania waszej bojówki na odbijanie więźniów. Poco ofiary z ludzi, którzy o inne, większe cele kiedys głowy swoje nastawiali? Podtrzymywane przez was podniecenie nie popchnęło później Jagodzińskiego, by szedł z bombą w rękę na wskrzesiciela Państwa Polskiego, popchnęło Kostrzewskiego do zamordowania

Nie było znęcania

PRAGNĘ POD JEDNYM WZGLĘDEM OPINIĘ USPOKOIĆ. ZBADAŁEM SPRAWĘ I STWIERDZAM, ŻE SADYZMU I ZNĘCANIA SIĘ NIE BYŁO. LECZ I TAM, JAK W

trzech ludzi w Częstochowskiej Kasie Chorych. Mielicie organizacje bojowe, moglibyście je namówić na jakąś zbrodniczą awanturę. Tego nie chcieliśmy, nie pragnęliśmy przelewu krwi. W Brześciu był regulamin więzienny ciężki. Dlaczego ci, którzy o Polskę walczyli, nie przeciw niej, przechodzili przez więzienia znacznie cięższe, tylko tamci nawet w obliczu śmierci nie przejawiali takiego strachu, jakiego więźniów brzeskich dało i moralne i fizyczne dowody. Tylko wówczas nikt nie podpisywał protestów, bo się sam bał.

się nad więźniami.

KAZDEM WIĘZIENIU, POSŁUCH MUSIAŁ BYĆ, W RAZIE OPORU WYMUSZANY SIŁĄ. INNYCH WIĘZIEŃ NA ŚWIECIE NIEMA.

Oficerowie nie przekroczyli przepisów.

Próbujecie oczerniać oficerów, którzy chlubniejszą niż wy mają przeszłość. Regulaminu i przepisów oni nie przekroczyli. Dla celów politycznych spekulując na tem, że przesadna plotka działa. Metodę tę znam i wiem, że znajdzie się część łatwowiernych, którzy jeszcze raz wam uwierzą tak, jak wierzyli w istnienie telefonu podziemnego między Belwederem a naczelnem dowództwem wojsk bolszewickich. Trudno, niech wam wierzą.

Sprawy sądowe nie zostały umorzone.

Wreszcie pragnę dodać, że wytoczone różnym posłom sprawy nie zostały umorzone i znajdują swoje rozwiązanie w sądzie. Panowie chcieliście aby to wszystko coście robili było uważane za legalną walkę polityczną. Mówi się walka polityczna, tak różnie można ją rozumieć i do różnych form się ucieka. Wedle pojęć Panów charakter walki powinien być taki: jedna strona w prasie i na zebraniach organizacyjnych, na wiecach i kongresach wszechopozycyjnych podniecać będzie tłum do walki. Druga strona winna chyba odpowiedzieć tem

samem. Rzucić tłum na tłum niech się wzajemnie wyrzną, aby przywódcy obu stron mogli się poza plecami walczących mas bezpiecznie skryć.

Metody Rządu są zupełnie inne.

Nie, proszę Panów, my innej hołdujemy moralności, szukamy przy tem innych mniej kosztownych dla Państwa środków, niż wyciąganie karabinów maszynowych na ulicę w celu tłumienia wywołanych przez Panów posłów rozruchów podnieconych mas. Tej metodzie był i pozostanie Rząd wierny.

Pozwolę sobie na zakończenie dać wyraz nadziei, że w przyszłości Rząd nie będzie stawiany wobec konieczności używania środków surowych i bezwzględnych dla osadzenia na miejscu zuchwałej anarchji. (oklaski na ławach BBWR.).

Po przemówieniu Premiera Sławka, złożył krótkie oświadczenie poseł Półjan w imieniu Klubu Ch. D. a po końcowym przemówieniu referenta Izba przystąpiła do głosowania.

Odrzucenie wniosku.

W imiennym głosowaniu za wnioskiem komisji, odrzucającym wniosek Klubu Narodowego, padło głosów 232, przeciw wnioskowi głosów 150.

Następnie Izba przyjęła w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy w sprawie prowizorycznego budżetu za czas od 1 stycznia do 31 marca 1927 a następnie w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1927-28.

Na tem obrady o godzinie 5.40 nad ranem przerwano do godziny 11-tej.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 27 stycznia 1931.

W MINISTERSTWIE WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 20 stycznia 1931 r. zamianował kuratora Okr. Szkoln. Lwowsk. Ignacego Pytlakowskiego — kuratorem Okr. Szkoln. Warszawskiego.

(„Monitor Polski“ Nr. 17 z dnia 22 stycznia 1931 r.).

Z plenum Senatu.

Pożyczka zapalczana. — Brześć.

Wczorajsze posiedzenie Senatu zajmowało się dwiema sprawami: pożyczką zapalczaną i sprawą Brześcia. Opozycja nieugięta i ślepo stała na stanowisku negatywnym, nie osiągnąwszy w rezultacie niczego.

Marszałek Senatu Raczkiewicz, oświadczając posiedzenie Senatu oświadczył, iż wobec nieustalenia kandydatur na członków Trybunału Stanu, pierwszy punkt spada z porządku obrad.

Z kolei przystąpiono do sprawozdania komisji skarbowo-budżetowej o projekcie ustawy o zaciągnięciu 6½% pożyczki zagranicznej. Sprawozdawca senator Szarski podkreśla korzyści pożyczki, zaznaczając, że obecna umowa jest bez porównania korzystniejsza od dawnej. Referent wniosł o przyjęcie przedłożenia rządowego.

Do przewidzenia było, że nawet ta bezwzględnie dla nas korzystna transakcja ze względów zasadniczych spotka się ze sprzeciwem ze strony opozycji. Istotnie sen. Głabiński (Kl. Nar.), w konkluzji dłuższego przemówienia oświadczył, iż głosować będzie przeciwko wnioskowi komisji.

Taksamo oczywiście sen. Pawlikowski (Kl. Ukr.), Gross (PPS) i Cie-

